

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی گیلان

صاحب امتیاز و مدیر مسول: **محمد کاظم شکوهی راد**

رشت - خیابان آیت‌ا... احسان بخش (صیقلان - تختی) ساختمان توسکا

طبقه ۳ کدپستی: ۴۱۷۳۷۳۸۰۳۳

تلفن: ۳۲۲۶۸۱۱۲ - ۳۲۲۶۸۱۱۵ فکس : ۳۲۲۶۸۱۱۴

شماره تلگرام و واتساپ گیلان امروز : ۰۹۱۱۳۸۲۴۵۱۲

دفتر مازندران- مقدسی تلفن: ۰۹۱۱۹۱۲۹۱۰۸

لیتوگرافی و چاپ: شرکت چاپ و نشر نوین تلفن:۰۷۱۰۳۳۲۴۰۴۷۷۷۲۳۲۲

http://gilan-today.com

پست الکترونیک:gilantoday@gmail.com

جاده ابریشم؛ مسیری به سوی شگفتی‌ها و گنجینه‌های فرهنگی

از آن‌ها به چشم می‌خورد.

به گمان برخی از مورخان، شهر مرو در قرن دهم میلادی، سومین شهر بزرگ جهان بود؛ اما این تمام ماجرا نیست. این شهر زمانی یکی از مهم‌ترین شهرهای جهان اسلام بود که بازرگانان، دانشمندان و سیاحان را از نقاط دوردست به خود جذب می‌کرد.

امروزه، شهر مرو یکی از قدیمی‌ترین شهرهای مسیر جاده ابریشم در آسیای مرکزی محسوب می‌شود. آرامگاه سلطان سنجر متعلق به قرن دوازدهم میلادی که اخیرا بازسازی شده، یکی از جاهای دیدنی جاده ابریشم و نمونه نادری از معماری یادبودی سلجوقی است. بازدید از موزه منطقه‌ای ماری با آثاری نظیر ظروف مغربی سلجوقی و سفال‌های مغولی، نیز توصیه می‌شود.

ترمز،ازبکستان

شهر «ترمذ» (TERMEZ) جنوبی‌ترین شهر ازبکستان است که در کران رود آمودریای باستانی قرار دارد. این شهر زمانی که زیر سلطه امپراتوری باستانی کوشانی بود (قرن یکم میلادی)، به مرکز تجاری مهمی تبدیل شد. امپراتوری کوشانی از شمال هند تا افغانستان و بخش‌هایی از آسیای مرکزی گسترده بود. این امپراتوری، تجارت را ارتقا داد و نه فقط به تبادل کالا، بلکه به سبک جاده ابریشم، عامل تبادل صنایع دستی، ایده‌ها و نوزایی دینی شد. امروزه، ترمذ میزبان گردشگران علاقه‌مند به جاده ابریشم است که برای بازدید از محوطه‌های باستانی بودایی به آن منطقه می‌آیند. صومعه‌سرای بودایی «فیاض‌تپه» (FAYOZ TEPE) در ۱۵کیلومتری غرب ترمذ، پربازدیدترین جاذبه این شهر است. این صومعه‌سرا، گنبدی به رنگ شن و شکل و اندازهای شبیه به کلبه اسکیموها دارد و از این لحاظ، صحنه‌هایی از فیلم جنگ ستارگان را به یاد می‌آورد.

تاکسیلا، پاکستان

شهر باستانی «تاکسیلا» (TAXILA) در منطقه پنجاب پاکستان، در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده و دارای معماری شگفت‌انگیزی است. از شهر اسلام‌آباد، به‌راحتی می‌توان با خودرو مسافت ۲۵ کیلومتری در جهت شمال غرب را پیمود و به این محوطه باستانی رسید. این شهر سنگ‌تراشان در محل تقاطع جاده‌های ابریشم قرار داشت و یکی از مراکز قدیمی «گنداره» (GANDHARA)؛ یکی از ساتراپی‌های هخامنشی) بود؛ قلمرویی که میان دو رود «اکسوس» (OXUS) و سند قرار داشت.

در محوطه عظیم تاکسیلا، غاری متعلق به عصر میان‌سنگی وجود دارد؛ اما مهم‌تر از آن، آثار بودایی و بقایای صومعه‌هایی هستند که در سراسر دره تاکسیلا پخش شده‌اند و شهادی بر این واقعیت هستند که تاکسیلا زمانی مرکزی مذهبی و مقصد زائران و راهبانی بود که از چین و آسیای مرکزی به آن منطقه می‌آمدند. موزه شهر تاکسیلا در نزدیکی محوطه تاریخی شهر قرار دارد و حداقل ۲،۰۰۰ آشیی از رزشمند را در خود جای داده است.

ایسبیک‌کول،قرقیزستان

دریاچه «ایسبیک‌کول» (ISSYK-KUL) در میان کوه‌ها و بوته‌های خولان دریایی و آسایشگاه‌های شوری سابق قرار دارد و زمانی محل گردهم‌آیی کمیسرها و فضانوردان بود؛ اما امروزه مکانی برای آفتاب گرفتن و شنای قزاق‌ها، روس‌ها و قرقیزها در تابستان است. ایسبیک‌کول دریاچه آب شوری است که در شرق کشور قرقیزستان قرار دارد و هشتمین دریاچه عمیق جهان محسوب می‌شود. زمانی، شاخه‌ای از جاده ابریشم از این دریاچه، معروف به نگین قرقیزستان، می‌گذشت و به مرز کاشغر در استان سین‌کیانگ یا اویغورستان چین می‌رسید. برای مدت بیش از ۲،۰۰۰ سال، «کاشغر» قطب تجارت و تبادل فرهنگ منطقه محسوب می‌شد و پر از جایخانه، مسجد و بازار بود. امروزه، بیشتر بخش‌های کاشغر قدیم و همچنین دیگر شهرهای اویغورستان ویران شده یا به‌طرز غیرقابل جبرانی تغییر یافته‌اند و سرکوب وحشیانه یکن در قبال مردم اویغور ادامه دارد.

دون‌هوانگ، چین

«دون‌هوانگ» (DUNHUANG) واحه و محوطه‌ای زیارتی در شمال غرب چین و دربردارنده «غار موگای» (MOGAO CAVES) است. این واحه، دریاچه‌ای هلالی‌شکل و تپه‌های شنی آوازخوان دارد. دون‌هوانگ یکی از مهم‌ترین مجموعه‌های هنر بودایی جهان محسوب می‌شود. اتاقک‌ها و جایگاه‌های مقدسی در دل صخره رو به رود کنده شده‌اند. نقاشی‌های دیواری دون‌هوانگ داستان جاده ابریشم از قرن چهارم تا چهاردهم میلادی را به‌صورت مصور نشان می‌دهند.

دون‌هوانگ در موقعیتی استراتژیک در میان مسیر هند به مغولستان و جنوب سبیری است. بیش از ۵۰۰ غار در دون‌هوانگ نگهداری می‌شود که در آن‌ها، بی‌شمار نقاشی دیواری و بیش از ۲،۰۰۰ مجسمه رنگی وجود دارد. غار شماره ۳۰۲ از دوره دودمان «سوئی» (SUI؛ ۵۸۱ تا ۶۱۹ میلادی)، به‌طور اختصاصی حاوی نقشی از جاده ابریشم است؛ شتر دو کوهانه بلخی در حال حمل اربابه‌ای است که بازرگانی درونش نشسته است.

چرا بزرگ‌ترین تمدن‌های جهان ۳۱۷۷ سال پیش ناگهان فروپاشیدند؟

جامع وجود داشته که برای مردم دریایی از جاهای دیگری از مدیترانه بکار می‌بردند.

هویت آنها هرچه که باشد، ورود آنها ممکن است دلیل رهاسازی (متروک شدن) گسترده شهرهای آناتولی، سوریه، فنیقیه، کنعان، قبرس و مصر بین قرن‌های ۱۳ و ۱۲ قبل از میلاد باشد.

همچنین این احتمال وجود دارد که برخی تمدن‌ها از طریق فروپاشی یک سیستم عمومی از درون پوسیده شده باشند. محققان می‌گویند بسیاری از جوامع دوره برنز متأخر ساختارهای سیاسی متمرکز، پیچیده و بسیار سنگینی داشتند که آنها را در برابر نابرابری و استثمار آسیب‌پذیر می‌کرد و منجر به بی‌ثباتی اجتماعی می‌شد.

توضیح دیگر این است که یک فاجعه زیست‌محیطی در کار بوده است. مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۳ به دانه‌های گرده‌ای از رسوبات یک دریاچه باستانی در منطقه پرداخت و شواهدی از تغییرات آب و هوایی آن زمان یافت. نویسندگان مطالعه استدلال کردند این تغییر محیطی منجر به خشکسالی‌های گسترده، کمبود مواد غذایی و قحطی شد. پیامد این تغییر، مهاجرت دسته‌جمعی، تحولات اجتماعی و آسیب‌پذیری این تمدن‌ها در برابر مهاجمانی شد که شاید مردم دریا بودند.

امروز و هر روز با

گیلان امروز

۰۱۳۳۲۲۶۸۱۱۳ ۰۱۳۳۲۲۶۸۱۱۵

Gilan-today.com

ایرانگرد

روستای کوهپایه؛ نگین سبز

و درخشنده کرمان

گیلان امروز – کرمان و شهرهای اطراف آن در نظر بسیاری از علاقه‌مندان به گردشگری، مناطقی خشک و گرم‌سیر هستند که جاذبه طبیعی قابل‌توجهی در آن‌ها وجود ندارد. گرچه بیشتر مساحت این استان در کویر قرار دارد، در بخش‌هایی از آن نیز ییلاق‌ها و کوهستان‌هایی سرسبز دیده می‌شود که از بهترین جاهای دیدنی کرمان هستند. روستای کوهپایه در واقع مجموعه‌ای از چند آبادی کوهستانی است که ییلاق‌هایی محبوب برای ساکنان و گردشگران کرمان هستند. در سفر به کرمان ضمن بازدید از دیدنیهای این شهر تاریخی، می‌توانید زمانی را نیز به تماشای طبیعت زیبا در منطقه کوهپایه اختصاص دهید. این روستاها فاصله چندانی تا کرمان ندارند و دسترسی به آن‌ها با وسیله نقلیه شخصی به‌راحتی میسر است. در ادامه به معرفی روستاهای کوهپایه کرمان و جاذبه‌های طبیعی اطراف آن خواهیم پرداخت.

روستای کوهپایه کجاست؟

آدرس: استان کرمان، شهرستان کرمان، بخش مرکزی، ۲۵ کیلومتری شمال شرق کرمان، روستای کوهپایه

کوهپایه مجموعه‌ای از چند روستا در منطقه‌ای ییلاقی و خوش آب‌وهوا و در فاصله تقریبی ۳۵ کیلومتری شمال شرقی شهر کرمان است. بیشتر این روستاها در بخش مرکزی شهرستان کرمان قرار دارند و کویر شهداد در شرق این منطقه کوهستانی واقع شده است. روستاهای کوهپایه، حدود ۵۰ کیلومتر (یک ساعت با ماشین) تا «رودگاه بین‌المللی کرمان»، ۴۵ کیلومتر (۵۰ دقیقه با ماشین) تا «پستگاه راه‌آهن کرمان» و ۴۵ کیلومتر (۵۰ دقیقه با ماشین) تا «ترمینال مسافربری کرمان» فاصله دارند.

مسیر دسترسی روستای کوهپایه

برای دسترسی به روستای کوهپایه باید نخست به شهر کرمان بروید. تنها راه دسترسی به جاده کوهپایه از شمال شرقی کرمان و انتهای جاده «روستای سیدی» (سعیدی) آغاز می‌شود. بزرگراه «آیت‌الله خامنه‌ای» و بلوار سیدی (بلوار شهید سلیمانی)، دسترسی به جاده روستای سیدی در شمال شرقی کرمان را میسر می‌کنند. در جاده سیدی، مسیر را ادامه دهید تا به جاده کوهپایه برسید. پس از طی مسافت حدود ۲۵ کیلومتر در این جاده به روستاهای منطقه کوهپایه خواهید رسید. برای سفر به روستای کوهپایه می‌توانید مسافت محل سکونت خود تا شهر کرمان را به‌وسیله هواپیما، اتوبوس، قطار یا ماشین شخصی طی کنید و ادامه مسیر تا این روستا را با ماشین سواری بروید.

درباره روستای کوهپایه

روستاهای منطقه کوهپایه در محدوده‌ای کوهستانی گرد یکدیگر متمرکز هستند و تنها چند روستا در این منطقه از سایر آبادی‌ها فاصله دارند. دسترسی به همه روستاهای کوهپایه با وسیله نقلیه شخصی و از طریق جاده کوهپایه امکان‌پذیر است و تنها در زمان بارندگی‌های شدید، این جاده مسدود می‌شود. از دلایل محبوبیت آبادی‌های کوهپایه می‌توان به جاذبه‌های طبیعی چشم‌نواز در گوشه و کنار آن‌ها اشاره کرد که ساکنان کرمان و مناطق گرمسیر این استان را برای لذت از آب‌وهوای خنک و طبیعت سرسبز، به سوی خود جلب می‌کنند.

در منطقه کوهپایه رودخانه‌ها، چشمه‌های جوشان، آبشارهای روان و کوه‌های بلندی وجود دارند که سبب اختلاف دمای قابل‌توجه این نواحی با دیگر شهرهای اطراف آن در استان کرمان می‌شوند. در کوهپایه کرمان کشاورزی و باغداری رونق دارد و از نخستین روزهای بهار، حال و هوای باغ‌های این منطقه تماشایی است. روستاهای کوهپایه آبادی‌هایی از جمله «ده لولو»، «وامق آباد»، «شنگستان» (شانتکستان)، «درختگان»، «دهوتیه»، «نارستان»، «هینمان»، «ده قاضی»، «سیمک» و «سلام آباد» را شامل می‌شوند. در اطراف هر کدام از این روستاها، دره‌ها و کوهپایه‌هایی به چشم می‌خورند که مورد توجه کوهنوردان و دره‌نوردان حرفه‌ای قرار می‌گیرند. برای دره‌نوردی در این مناطق باید از راهنماهای محلی آشنا به مسیر کمک بگیرید. متأسفانه در دهه گذشته، این منطقه شاهد حوادث ناگوار برای گروه‌های کوهنوردی و دره‌نوردی ناشنا به منطقه بوده است.

کوهستان‌های مشرف بر کوهپایه کرمان، در حاشیه غربی دشت لوت قرار دارند. این کوهستان‌ها اقلیم منطقه کویری در کرمان را از روستاهای کوهپایه جدا می‌کنند و از معروف‌ترین آن‌ها می‌توان کوه‌های «بادامو»، «سیرج»، «گلباف» و «پلوار» را نام برد. بلندترین قله در کوهستان‌های این منطقه «تنب» نام دارد که با ارتفاع بیش از ۴،۲۰۰ متر در ارتفاعات «پلوار» واقع شده است.

از بهترین روستاهای کوهپایه برای مبدا صعود کوهنوردان ده لولو است. این روستا بین کوه‌های «سپین»، «خرسانی» و «تیزنگ» قرار دارد که از بهترین گزینه‌های کوهنوردی در کرمان هستند.

در روستای کوهپایه کرمان امکاناتی مانند فروشگاه‌های مواد غذایی، سرویس‌های بهداشتی و مسجد وجود دارد. به‌دلیل اقلیم متفاوت این منطقه نسبت به کرمان می‌توان مرکبات، صیفی‌جات، گردو و عسل را نام برد.

بهترین زمان سفر به روستای کوهپایه

بهترین زمان سفر به روستاهای کوهپایه کرمان فصل بهار است. روستاهای این منطقه ییلاق‌هایی خوش آب‌وهوا هستند که در زمستان آب‌وهوایی سرد همراه با بارندگی دارند. به‌دلیل اقلیم متفاوت این منطقه نسبت به کرمان و شهرهای هم‌جوار با آن، در نخستین روزها و واپسین روزهای تابستان نیز، بازدید از منطقه کوهپایه کرمان مناسب است؛ اما با شروع پاییز، هوا در کوهپایه کرمان رو به سردی می‌رود. طبیعت روستاهای کوهپایه در بهار به اوج زیبایی می‌رسد. در این زمان از سال آبشارها، رودخانه‌ها و چشمه‌ها پرآب می‌شوند و گل‌ها و گیاهان معطر دامنه کوهستان‌ها را می‌پوشانند.

برای کوهنوردی در این منطقه بهترین زمان از اواخر اردیبهشت تا واپسین روزهای تابستان است.اگر در سفر به کرمان قصد بازدید از روستاهای کوهپایه را دارید، فصل تابستان را انتخاب نکنید؛ زیرا تحمل گرمای هوای کرمان در این زمان از سال برای گردشگران چندان ساده نیست.